

I § 11 fastsættes, at saafremt det ikke lykkes at faa afhændet alle de Parceller til Præstegaardene, som der er Tale om, skal de tilbageblivende kunne bortforpagtes paa sædvanlige Vilkaar, eller ogsaa skal den paagældende Præst kunne overtage dem til Selvdrift mod at finde sig i en Afkortning af sin Lønning, der svarer til den Rente, der vilde være indkommet, hvis man havde afstaaet dem efter Lovens Bestemmelser. Naturligvis maa det sikres Embedet, at det i en Overgangstid, indtil man raader over Parcellerne i Henhold til Loven, faar den fastsatte Rente, og saafremt Bortforpagtning paa sædvanlige Vilkaar ikke kan indbringe en tilsvarende Rente, maa Embedet ogsaa tilsikres denne Rente.

Man staar nu overfor det ganske naturlige Spørgsmaal: Vil Lønningsfonden ved at afhænde Præstegaardsavlingerne paa disse Vilkaar kunne indvinde det samme Beløb, som Lønningsfonden nu har? Derpaa tror jeg, at jeg uden Vaklen kan svare et Ja. Der er for mig ingen Tvivl om, at det vil kunne opnaas. Efter Jordvurderingen af 1916 har Præstegaardsavlingerne en Værdi af 25 629 000 Kr., og ser vi paa det samlede Udbytte for Aaret 1917—18, som vi har opgjort, af vore Præstegaarde, saa er det 1 804 713 Kr. Men herfra maa imidlertid drages Skatter og Afgifter, der andrager 465 900 Kr., samt Vedligeholdelsesafgifter ved Avlsbygninger, der andrager 149 300 Kr. Vi faar altsaa et Nettoudbytte af vore Præstegaardsavlinger paa 1 189 500 Kr., og $4\frac{1}{2}$ pCt., der er den Rente, der regnes med, af Jordværdien af de 25 Mill. Kr. udgør 1 153 300 Kr. Der fremkommer altsaa derved tilsyneladende et Underskud paa 35 000 Kr., men dette Underskud vil imidlertid fuldstændig forsvinde, og jeg er tilbøjelig til at mene, at det vil blive til et Overskud, naar man husker paa, at Renter og Afdrag af Embedslaan i Avlsbygningerne ikke er medtagne i de Vedligeholdelsesudgifter, som jeg nævnte før. Jeg er altsaa ikke bekymret med Hensyn til, hvorvidt Lønningsfonden vil faa Dækning, vil faa det samme Udbytte af Præstegaardsavlingen, som den nu har, ved at afstaa Jorden paa de i Lovforslaget fastsatte Vilkaar, selv naar jeg altsaa regner med Jordvurderingen af 1916. Og man tør vel nok gaa ud fra, at kommende Vurderinger, som vil blive fastsat under et noget andet Synspunkt, end den af 1916 blev det, vil bringe Vurderingen ikke saa ganske lidt i Vejret. Jeg mener, at denne

Besiddelsesform er den sundeste, og da jeg har det Haab, at den kommende Lønningsreform ogsaa vil indeholde et Forslag om, at en Del af Lønningen bliver efter Konjunkturerne, saa stemmer denne Konjunkturafgift godt dermed.

Jeg er ganske klar over, at det foreliggende Lovforslag ikke betyder alting med Hensyn til at løse Jordspørgsmaalet, idet det jo kun drejer sig om et Areal paa i alt 30 000 Tdr. Land, som vil komme til Raa-dighed i Løbet af antagelig ca. 16 Aar — i dette Tidsrum vil Forpagtningerne udløbe —, men jeg tror alligevel, at det er et Skridt, som dog betyder noget, og jeg synes, at det var glædeligt, om man gennem Præstegaardsavlingerne kunde imødekomme et socialt Krav, i Særdeleshed, naar Lønningsfonden derved ikke kommer til at lide noget Tab. Jeg kan derfor paa det bedste anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie.

Bøkgård: Jordspørgsmaalet, med hvilket Ord vi plejer at udtrykke Kravet om Adgang for den ubemidlede Landbostand til at komme i Besiddelse af Jord, er ikke noget Fænomen, som er dukket op for nylig, det har bestaaet i mange Aar, men det er paa Grund af de høje Konjunkturer blevet særlig aktuelt i de sidste Aar, og det er derfor ganske naturligt, at der fra Statens Side ydes Støtte til at faa dette Spørgsmaal løst, saaledes at der ikke blot ydes pekuniær Støtte, men at Adgangen til Jorden ogsaa paa anden Maade lettes. Paa flere Maader har Staten ogsaa i de senere Aar lettet Adgangen til Jord, men at der nu maa kræves en ekstraordinær Støtte fra Lovgivningsmagts Side, tror jeg, vi fra alle Sider kan være enige om. Det staar i hvert Fald klart for mig, at det er nødvendigt, at der gøres noget alvorligt for at skaffe Plads til nogle af de arbejdsvillige Mennesker ude paa Landet, som ellers drager ind til Byerne, hvor der hverken er Plads eller Arbejde til dem. Jeg haaber, at der fra alle Sider vil være Villighed til at gøre noget alvorligt, saa at de forskellige Anskuelser paa dette Omraade kan mødes og Spørgsmaalet blive løst.

Det foreliggende Lovforslag om Afhændelse af en Del af Præstegaardenes Jorder tager Sigte paa det samme Maal som flere andre Lovforslag, vi for Tiden beskæftiger os med. Dets Hovedformaal: at faa Jord fri, kan jeg i det hele slutte mig til, og det tror jeg, at vi